

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021 rok Szpitala Powiatowego
w Chmielniku sporządzona na podstawie Raportu o sytuacji ekonomiczno-
finansowej Szpitala Powiatowego w Chmielniku za rok 2021**

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, Dyrektor samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej każdego roku sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w terminie 2 miesiące od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- a) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy,
- b) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- c) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki.

Wskaźniki ekonomiczno-finansowe, sposób ich obliczania i przypisane im punktowe oceny, które służą do analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Wskaźniki i ich maksymalne oceny punktowe:

1. Wskaźniki zyskowności - 15 pkt

- a) wskaźnik zyskowności netto - 5 pkt,
- b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej - 5 pkt,
- c) wskaźnik zyskowności aktywów - 5 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki służą do oceny rentowności działania Szpitala.

2. Wskaźniki płynności - 25 pkt

- a) wskaźnik bieżącej płynności - 12 pkt,
- b) wskaźnik szybkiej płynności - 13 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań.

3. Wskaźniki efektywności - 10 pkt

- a) wskaźnik rotacji należności - 3 pkt,
- b) wskaźnik rotacji zobowiązań - 7 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki informują w jakich cyklach Szpital spłaca zobowiązania z tytułu dostaw i usług, odnawia zapasy oraz otrzymuje należności z tytułu wykonanych świadczeń.

4. Wskaźniki zadłużenia - 20 pkt

- a) wskaźnik zadłużenia aktywów - 10 pkt,
- b) wskaźnik wypłacalności - 10 pkt,

Wyżej wymienione wskaźniki pozwalają wnioskować na temat zadłużenia Szpitala jego struktury oraz zdolności do obsługi tego zadłużenia.

Łączna maksymalna ocena do osiągnięcia przez jednostkę wynosi 70 punktów.

Dyrektor Szpitala Powiatowego w Chmielniku, realizując art. 53a ust. 1-3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej przedłożył w dniu 28 czerwca 2022 r. Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala Powiatowego w Chmielniku za rok 2021.

Terminy dotyczące sprawozdawczości finansowej za 2021 r. zostały wydłużone na mocy Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. z 2022 r. poz. 561).

W obecnym stanie prawnym sporządzenie przez Dyrektora Szpitala Powiatowego w Chmielniku raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej i przekazanie go podmiotowi tworzącemu, możliwe stało się dopiero po sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2021 r.

Przedłożony Raport zawiera:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2021,
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2022 – 2024 wraz z opisem założeń,
- informacje o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Opracowany przez Dyrektora Raport obrazuje kondycję finansową jednostki za poprzedni rok obrotowy i stanowi prognozę na lata 2022-2024.

Zgodnie z Raportem, poszczególne wskaźniki i przypisane im oceny punktowe dla Szpitala Powiatowego w Chmielniku za 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Grupa wskaźników	Nazwa wskaźnika	Wartość		Ocena punktowa	
		2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.
Wskaźniki zyskowności	wsk. zyskowności netto	-0,66%	0,94%	0	3
	wsk. zyskowności działalności operacyjnej	-0,66%	0,67%	0	3
	wsk. zyskowności aktywów	-0,88%	0,99%	0	3
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 15				0	9
Wskaźniki płynności	wsk. płynności bieżącej	0,68	0,96	4	4
	wsk. szybkiej płynności	0,50	0,66	0	8
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 25				4	12
Wskaźniki efektywności	wsk. rotacji należności (dni)	37	41	3	3
	wsk. rotacji zobowiązań (dni)	50	55	7	7
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 10				10	10
Wskaźniki zadłużenia	wsk. zadłużenia aktywów	30%	36%	10	10
	wsk. wypłacalności	-0,21	-0,16	0	0
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 20				10	10
Ogółem maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 70				24	41

1. Wskaźniki zyskowności

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest osiągnięty wynik finansowy. Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Wskaźniki zyskowności działalności Szpitala Powiatowego w Chmielniku za 2021 r., służące do oceny efektywności gospodarki finansowej mają wartość ujemną i w związku z tym uzyskały 0 pkt na 15 pkt możliwych.

Przyczyną takiego stanu był wygenerowany w 2021 r. ujemny wynik finansowy -178.806,08 zł, który uległ pogorszeniu w porównaniu do wyniku finansowego osiągniętego w 2020 r. (+158.419,88 zł). Należy jednak pamiętać, że z założenia maksymalizacja zysku nie jest celem samym w sobie dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej lecz jedynie warunkiem umożliwiającym realizację pozostałych funkcji tj. medycznych i społecznych. Szpital wykorzystuje wskaźniki zyskowności do badania równowagi między przychodami i kosztami. Ich ujemna wartość świadczy o braku tej równowagi.

Szpital uzyskał w tej grupie wskaźników 0 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 15 pkt. W 2020 r. Szpital uzyskał w tej grupie wskaźników 9 pkt co spowodowane było dodatnim wynikiem finansowym.

2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności są wykorzystywane w analizie zdolności jednostki do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonej przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

W przypadku Szpitala Powiatowego Chmielniku nie występują istotne zakłócenia w terminowym regulowaniu zobowiązań wymagalnych. Należy jednak zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia ograniczenia płynności natychmiastowej – ogólny trend wskaźników płynności Szpitala jest malejący - wskaźniki płynności są niższe niż optymalne.

Szpital uzyskał w tej grupie wskaźników 4 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 25 pkt – tj. o 8 pkt mniej w stosunku do 2020 r.

3. Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową jednostki jest sprawność działalności oceniana poprzez badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności - określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

Szpital otrzymał maksymalną ilość punktów w tej grupie - 10 pkt. Z analizy wskaźników wynika, że Szpital oczekuje 37 dni na należności za świadczone usługi a reguluje swoje zobowiązania w ciągu 50 dni. W 2020 r. Szpital oczekiwał 41 dni na należności za świadczone usługi a spłata zobowiązań wobec wierzycieli Szpitala następowała w ciągu 55 dni.

W tej grupie wskaźników Szpital Powiatowy w Chmielniku uzyskał 10 pkt na 10 możliwych. W 2020 r. Szpital w tej grupie wskaźników uzyskał tyle samo punktów.

4. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa jednostki zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłat całości zadłużenia Szpitala jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu, (maksymalna ocena 10 pkt przy wskaźniku <40%). Ponieważ kapitał własny Szpitala ma wartość ujemną (-338.527,13 zł), dlatego wskaźnik wypłacalności również ma wartość ujemną.

Szpital uzyskał w tej grupie wskaźników 10 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 20 pkt. W 2020 r. Szpital w tej grupie wskaźników uzyskał również 10 pkt. Wskaźniki zadłużenia pozostały więc na tym samym poziomie.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2021 r. przy zastosowaniu metody punktowej Szpital Powiatowy w Chmielniku uzyskał 24 pkt, co stanowi 34,29 % wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Analiza pokazuje, że sytuacja finansowa Szpitala Powiatowego w Chmielniku uległa pogorszeniu w stosunku do ubiegłego roku (spadek oceny o 17 pkt). Spadek oceny punktowej wynika przede wszystkim z osiągniętego przez jednostkę w 2021 r. ujemnego wyniku finansowego.

Konieczne jest zintensyfikowanie działań, których celem będzie w pierwszej kolejności zahamowanie niekorzystnych trendów zobrazowanych we wskaźnikach ekonomicznych oraz dążenie do takiego ich poziomu, który zapewni bezpieczne funkcjonowanie Szpitala. Jednostka na bieżąco powinna analizować swoją sytuację finansową i przykładać wiele starań, aby równoważyć swoje koszty z przychodami.

Należy jednak zwrócić uwagę na znacząco rosnące koszty wynagrodzeń wynikające z przepisów prawa bez zapewnienia w pełni ich finansowania. Wzrostowi ulegają też koszty energii, zużycia materiałów, sprzętu jednorazowego, czy też usług obcych. W ślad za rosnącymi kosztami nie wzrasta wystarczająco kontrakt z NFZ – niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń medycznych.

Szpital Powiatowy w Chmielniku prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2022-2024 została opracowana zgodnie z art. 52 ww. ustawy, który mówi, że „Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania”.

Szpital prognozę finansową na kolejne trzy lata opracował przyjmując jako podstawę założenia planu finansowego, planu inwestycyjnego oraz zakupów środków trwałych na rok 2022, z uwzględnieniem zmian wynikających z wprowadzonego stanu zagrożenia epidemicznego oraz trwającej Rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala Powiatowego w Chmielniku na kolejne trzy lata obrotowe zakłada osiągnięcie w 2022 r. ujemnego wyniku finansowego na poziomie nie przekraczającym amortyzacji oraz osiągnięcie zysku w latach 2023-2024. Szpital mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń medycznych, nie ma możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki finansowe z NFZ mogą być niewystarczające na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Przy zastosowaniu metody punktowej Dyrektor szacuje uzyskanie łącznej oceny wskaźników ekonomiczno-finansowych w:

- 2022 r. - 32 pkt,

- 2023 r. - 41 pkt,

- 2024 r. - 44 pkt.

Wzrost punktów ogółem w latach 2022-2024 do 2021 r., wynika ze wzrostu poziomu wskaźników zyskowności i płynności. Uwarunkowane jest to planowanym do osiągnięcia w danym okresie dodatnim wynikiem finansowym.

Dodatkowo należy podkreślić, że art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej wskazuje, że jeżeli w sprawozdaniu finansowym wystąpiła strata netto kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sporządza program naprawczy, z uwzględnieniem raportu, o którym mowa w art. 53 a ust. 1, na okres nie dłuższy niż 3 lata i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia.